

[1, С. 3].

Безперечно, наведений відгук відомого письменника, патріарха української літератури А. Дімарова, немов камертон, настроює читача на хвилю рецензії небуденного явища в нашому письменстві, як, зрештою, й рецензія іншого майстра прози Володимира Дрозда на рукопис книги Михася Ткача “Світло в долонях”,

Поглиблюють наше уявлення про пластику прозописьма М. Ткача рецензії та відгуки С. Реп'яха, М. Адаменка, В. Сапона, Р. Кухарука, С. Шевченка, А. Соломка, О. Забарного, П. Сороки, Лесі Степовички, Оксани Гарачковської, Надії Тубальцевої та інших письменників, критиків і літературознавців.

“Адвокатом покалічених душ” назвав Михася Ткача С. Дзюба, “творцем дивовижної країни” – Людмила Студьонова. І кожен з критиків, безумовно, має право так ідентифікувати одного з найяскравіших сучасних майстрів прози.

Варто підкреслити, що Ткачева творчість навіть у похмурі для України часи “багряними громами” пробуджувала в спраглих душах читачів світле почуття любові до рідного краю. І в цьому непроминальна вартість художнього доробку письменника, його “Спадок”.

Висновки. Проведений аналіз дозволяє зробити висновок про те, що творчість Михася Ткача, одного з найяскравіших представників неореалістичного прозописьма в сучасній українській літературі, дедалі частіше стає об'єктом наукових розвідок, статей, відгуків, рецензій і навіть збірок літературознавчих нарисів. Кожне нове видання письменника хвилює порушеними проблемами сучасності й минулого, самотністю, неповторністю долі і устремління героїв, колоритністю людських характерів. Любов і біль – правічні джерела людського духу становлять основу творчості Михася Ткача: любов до людини, серце якої відкрите для добра і всепрощення, і біль за кожен “покалічену душу”. Закоханість у природу рідного краю, пієтет до його святинь, ніжність і простота у спілкуванні з “братами нашими меншими”, і категоричне заперечення нещирості, пристосування, пекучий сором за окремих “неандертальців”, у яких душа “ще з дерева не злізла” (Ліна Костенко).

ЛІТЕРАТУРА

1. Творчий портрет Михася Ткача. Від любові до болю / упоряд. В. Сапон. – Чернігів : Десна Поліграф, 2013. – 224 с.
2. Ткач М. Багрянні громи: Оповідання, повість / Михась Ткач. – Ніжин: ТОВ «Аспект-Поліграф», 2004. – 496 с.
3. Ткач М. Спадок: Художні твори / Михась Ткач. – Чернігів: Видавець Лозовий В. М., 2011. – 216 с.
4. Гарачковська О. З когорти сонцепоклонників / Оксана Гарачковська // Київська старовина. – 2004. – № 4. – С. 174.
5. Чепурний В. «Багрянні громи» з минувшини України / Василь Чепурний // Літ. Україна. – 2004. – 25 листоп. – С. 5.

О.О. Куянцева
Запорізький національний
технічний університет
(м. Запоріжжя)

ЖАНР ПОРТРЕТНОГО НАРИСУ В СПОРТИВНІЙ ПРЕСІ (НА ПРИКЛАДІ ВИДАННЯ “ОЛІМПІЙСЬКА АРЕНА”)

Спортивна журнальна періодика є вагомим сегментом сучасного медіапростору України. Її бурхливий розвиток в останні десятиріччя зумовив потребу у комплексних дослідженнях цього типу видань, аналізі їхніх жанрових та типологічних характеристик. Окремі наукові розвідки в області спортивної журналістики належать таким російським ученим, як С. Михайлов [9] Є. Войтік [5] та ін.

Жанрова парадигма спортивної журналістики в останні роки зазнає трансформацій, показовим є відродження у спеціалізованих виданнях інтересу до портретного нариса, жанру, популярного в радянські часи, але тимчасово “забутого” на початку ХХІ ст. Акту-

альність статті обумовлена тим, що портретні нариси регулярно публікуються на сторінках журналу "Олімпійська Арена", проте, жанрова своєрідність цих матеріалів раніше не ставала предметом спеціального дослідження журналістикознавців.

Нарис – один із провідних художньо-публіцистичних жанрів. У роботах В. Аграновського [1], М. Кіма [8], Л. Кройчика [10], О. Тертичного [13] та інших науковців приділено увагу його специфічним рисам та технології створення цього типу журналістських творів. Загальноприйнятим є виділення таких типів нарису, як проблемний, портретний та подорожній, зокрема, подібна класифікація подана у підручниках С. Корконосенка [10], О. Тертичного [13] та ін. Щодо портретного нарису, О. Тертичний зазначає, що "сутність публікації цього типу в тому, щоб надати аудиторії певне уявлення про героя виступу... показати, яким цінностям слугує цей герої, у чому вбачає сенс свого існування" [13, с. 231].

М. Кім наголошує на тому, що головне завдання автора портретного нарису – "показати героя не просто як носія певних соціальних ролей та функцій, а й у тісному взаємозв'язку із суспільно-політичними, економічними та соціально-психологічними процесами у суспільстві" [8, с. 151]. Відповідно, змальовуючи свого героя, журналіст повинен звертати увагу на його виховання, риси характеру, оточуюче середовище, життєві обставини – все, що має виключне значення для формування особистості. Подібна багатоплановість у зображенні людини зумовлює видове різноманіття портретного нарису. На думку вченого, можна виділити такі види: біографічний (ювілейний, судовий, нарис-розслідування), портретно-проблемний, психологічний нариси та політичний портрет [8].

Розквіт жанру портретного нарису припадає на другу половину ХХ ст., коли ЗМІ переважно виконували пропагандистську функцію, у своїх творах журналісти найчастіше створювали ідеалізовані образи. Л. Кройчик зауважує: "Життя радянської людини трактувалось як рух від подвигу до подвигу... Тому персонажі нарисів обирались, як правило, з-поміж героїчних особистостей, та ще й підіймались при тому на котурни: світу як дійову особу надавали ікону" [10, с. 152]. Причину поступового зникнення жанру нарису зі шпальт друкованої преси дослідник вбачає у тому, що "нарис минулих десятиліть скомпроментував себе очевидною "лакофарбованістю" – герої не те, щоб були вигаданими, але їм, реальним людям, надавались такі риси, яких у масовій свідомості не існувало" [10, с. 152].

Відновлення інтересу до жанру портретного нарису сьогодні обумовлено намаганням журналістів всебічно висвітлювати життя видатних особистостей, відмовляючись від усталених штампів та мовних кліше. Активний розвиток спортивної періодики засвідчує зацікавленість читацької аудиторії у регулярному отриманні інформації про події спорту, а, отже, є нагальна потреба у поданні відомостей про життя і діяльність відомих українських та зарубіжних спортсменів та тренерів.

Журнал "Олімпійська Арена" – одне з провідних спортивних видань, офіційний орган Міністерства молоді та спорту України і НОК України, на сторінках якого всебічно висвітлюється спорт високих досягнень. Видання було засновано у 1995 р., виходить раз на місяць, розповсюджується по всій території України. Визначаючи профіль цього журналу, зазначимо, що за своєю цільовою аудиторією це комбіноване видання, розраховане на підготовленого читача, що регулярно відстежує перебіг подій у сфері спорту, відчуває потребу в серйозних інформаційно-аналітичних матеріалах, а також зацікавлений у культурно-просвітницьких публікаціях, що розкривають питання розвитку олімпійського руху в світі і містять коментарі й поради тренерів та спортсменів щодо тренувань, спортивних дієт чи розпорядку дня.

У журналі поруч з інформаційно-аналітичними матеріалами (репортажі, огляди, коментарі, інтерв'ю, аналітичні статті) регулярно публікуються і публіцистичні твори. В електронній версії видання портретні нариси розміщуються переважно в таких рубриках, як "Історія олімпійського руху" та "Легендарні імена".

У рубриці «Історія олімпійського руху» містяться шість історичних нарисів, присвячених біографіям президентів МОК: Димитріоса Вікеласа, П'єра Кубертена, Анрі де Байє-Латуру, Юханнеса Зігфріда Едстрема, Ейвері Брендеджа та Майкла Морріса Кілланіна. Матеріали були підготовлені групою авторів, до складу якої увійшли В. Петровський, С.

Матвеев, С. Гуськов, Р. Барні, М. Булатова, та опубліковані у період із лютого по жовтень 2007 р. Нариси написані за книгою "Президенти Міжнародного Олімпійського Комітету. Життя та діяльність», виданій Олімпійською академією України у 2001 р. під редакцією Марії Булатової. Розпочинаючи цикл публікацій, від імені редколегії "Олімпійської Арени" було зазначено, що зацікавленість у біографічних відомостях обумовлена тим, що «на чолі Міжнародного Олімпійського Комітету (МОК) завжди перебували видатні діячі, які вирізнялися гідною громадянською позицією, високими професіональними та людськими рисами, гострим почуттям відповідальності за долю олімпійського спорту" [11].

Розповідаючи про життя та діяльність шести президентів МОК, журналісти звертають увагу, в першу чергу, на біографічні дані, відтворюючи той шлях, який довелося пройти цим особам, щоб бути обраними на почесну посаду; розглядають особистісні якості цих видатних постатей у нерозривному зв'язку із розвитком міжнародного олімпійського руху та формуванням образу Олімпійських ігор; окремо зупиняються на змінах, яких зазнавав МОК під їхнім керівництвом.

У рубриці "Легендарні імена" публікуються ювілейні нариси, присвячені роковинам видатних спортсменів та тренерів. Зокрема, у період з 2011 по 2012 рр. були розміщені такі матеріали: О. Садовник "Виктор Чукарин. Борьба до победы!" до 90-річчя із дня народження гімнаста ("ОА", 2011, №9), І. Вербицький "Михайло Шахов: бронзовий олімпійський медаліст-1956" до 80-річчя майстра з вільної боротьби ("ОА", 2011, №10), С. Гончарук "«Залізний» Шахлін" до 80-річчя із дня народження видатного гімнаста ("ОА", 2012, № 1), В. Бусол "Поєдинок думки і волі" до 100-річчя із дня народження тренера В. Андрієвського ("ОА", 2012, № 11).

Якщо детальніше проаналізувати ці портретні нариси, можна виділити характерні риси, притаманні більшості з них. Ювілейна дата для журналістів є приводом для міркування про долю героя нарису, отже, автори намагаються зосередити свою увагу на найвизначніших подіях із його життя, щоб показати духовні пошуки особистості, її високі моральні та фізичні якості, які стали запорукою блискавичних олімпійських результатів.

Традиційно серед способів отримання інформації для біографічного нарису виділяють спостереження, інтерв'ю та вивчення документів. Автори проаналізованих нарисів звертались переважно до вивчення текстових (автобіографії, щоденники, спогади та ін.) та нетекстових (фото- та відеоматеріали) джерел. Джерелом інформації про спортсмена можуть слугувати: його власні спогади та розповіді (наприклад, у нарисі "«Залізний» Шахлін" С. Гончарук наводить слова самого гімнаста: "Якщо я зроблений із заліза, то дуже гарячого" [6]; у нарисі "Поєдинок думки і волі" В. Бусол використовує уривки з автобіографії В. Андрієвського: "Я людина, первісно сформована за книгами Джека Лондона, Генрика Сенкевича і, звичайно, Дюма, героями яких були енергійні, мужні й чесні люди... Правдиві і сильні, вони стали для мене ніби системою координат" [3]; І. Вербицький бере інтерв'ю у М. Шахова, який ділиться секретом свого успіху і планами на майбутнє: "Поки є сили, хочу приносити користь... Я задоволений своїм життям. Насолоджуюся тим, що досі спілкуюся з молоддю, займаюся улюбленою справою" [4]); спогади суперників, тренерів, друзів і близьких (у нарисі "Виктор Чукарин. Борьба до победы!" містяться свідчення Б. Шахіна та Ю. Тітова, що захоплюються "чукаринською витримкою" і "чукаринською працелюбністю", а також однокурсників легендарного гімнаста, які розповідають про нього, як про охайну, скромну, дисципліновану людину [12]); документальні відомості (у нарисі "Виктор Чукарин. Борьба до победы" використано матеріали журналіста Фаріда Досаєва, автора документального фільму про долю спортсмена [12]).

Нариси написані у формі об'єктивної розповіді, образ автора у більшості з них не персоніфікований. Частково суб'єктивність виявляється у відборі описуваних подій, оскільки логіка викладу фактів дозволяє донести до читача певну морально-етичну ідею. Характеризуючи композиційну своєрідність нарисів, відмітимо, що їм притаманна хронікальна побудова матеріалу, тобто усі події змальовуються у їх часовій послідовності. Автори портретних нарисів намагаються віднайти у біографії героїв саме ті моменти, які були знаковими для духовного становлення особистості, підштовхнули до обрання жит-

тевого шляху, вплинули на загартування характеру, формування лідерських якостей, що дало змогу досягти олімпійських перемог. Нарисовці не повчають читача, проте дають йому можливість самостійно скласти враження про описувану людину.

Наприклад, О. Садовник, розповідаючи біографію В. Чукаріна, промовисто змальовує труднощі, з якими довелося зіткнутися майбутньому майстру: “Сходження на гімнастичний Олімп для Чукаріна починалось на зарослому бур’яном подвір’ї, а першим снарядом стала перекладина, зроблена із заіржавілих труб” [12]. Авторка розповідає про непросту долю спортсмена: В. Чукарін був сином “ворога народу”, його батька було репресовано, він пройшов Велику вітчизняну війну, перебував у німецькому полоні, після звільнення важив усього 40 кг, але продовжував наполегливо тренуватися. Незламний дух і плідна праця над собою дали можливість показати результати, рівних яким не було у всьому СРСР, що відкрило шлях для «неблагонадійного» спортсмена до олімпійських змагань. Авторка нарису описує виступи гімнаста на іграх у містах Хельсинки та Мельбурн. Про високий рівень його майстерності, на думку О. Садовник, свідчать не тільки численні нагороди, а й спогади суперників: “Геометричну точність польоту Чукаріна над снарядом можна повторити тільки за допомогою лінійки та циркуля”; “У цієї людини неможливо виграти. Прорахунки діють на неї тільки як заклик до нових спроб” [12].

Окремо варто зупинитися на тому, як журналісти описують олімпійські виступи спортсменів. У кожному з аналізованих нарисів цьому приділена увага. Автори найчастіше змальовують їх як героїчні подвиги, звертаючи увагу на ті труднощі та перешкоди, які вдавалося подолати олімпійцям. Так, у нарисі “«Залізний» Шахлін” С. Гончарук описує три виступи гімнаста на іграх у містах Мельбурн, Рим та Токіо. На першому внаслідок помилки Шахліну доводиться змінювати комбінацію, на другому – відпрацьовувати програму з порваною шкіряною накладкою на руці, на третьому – рятувати радянську команду, заробивши єдину золоту медаль у командному заліку. Авторка зауважує: “Ми згадали лише три епізоди великої спортивної біографії майстра. В світлі турнірних перипетій ці історії не найголовніші. Але вони дуже точно передають шахлінський характер. Зокрема – дивовижне поєднання в ньому холоднокрівної витримки і справжнього азарту” [6].

Окрім працьовитості, наполегливості, стійкості, витривалості та фізичної міцці, автори часто наголошують на такій якості у характері спортсменів, як патріотизм та готовність працювати на користь рідної країни. Так, В. Бусол, пишучи про фундатора вітчизняної школи фехтування В. Андрієвського, високо оцінює його заслуги перед Україною: незважаючи на інвалідність, отриману під час Великої вітчизняної війни, Андрієвський знайшов у собі сили продовжити спортивну діяльність, стати тренером олімпійської збірної, виховати плеяду всесвітньо відомих фехтувальників, а також вести активну науково-педагогічну діяльність (захистити кандидатську дисертацію й очолити Львівський державний інститут фізичної культури) [3].

Заслуговує уваги і публіцистична майстерність нарисовців, що проявляється в гарному володінні словом та прийомами художнього зображення дійсності (художні описи, виразні портретні характеристики, деталізація зображення та ін.), вмінні добирати влучні заголовки. Наприклад, заголовок “Поєдинок думки і волі” у нарисі В. Бусола – цитата слів самого Вадима Андрієвського, який образно описував улюблений вид спорту: “Толовне у фехтуванні залишається незмінним – поєдинок думки і волі, можливість творити бій і самого себе” [3]. Заголовок “«Залізний» Шахлін” у нарисі С. Гончарук – данина традиції: так за життя спортсмена назвав один із журналістів, і цей неофіційний “титул” супроводжував його впродовж усієї кар’єри. Проте, авторка наводить й інші вислови, якими нерідко характеризували талановитого гімнаста: “киянин сибірського гарту” (так називав себе сам Шахлін, уродженець Тюменської області, закоханий у Київ), “Ануфіянич” (жартівливе ім’я, надане тренером О. Мішаковим; Борис Анфіянович Шахлін згадував: “Він знав, що я розумію це так: “А ну, Фіянич, давай”. І я виходив на старт і давав результат...”); “Аполон у білому трико” (авторка наводить коментарі глядачів, яким довелося бачити виступи спортсмена); “великий комбінатор” (тренери дали йому таке прізвисько на Олімпіаді у Мельбурні за те, що він на ходу переробив складну комбінацію рухів, щоб виконати зв’язку повністю після допущеної незначної помилки) [6].

Усі нариси проілюстровано фотографіями спортсменів, зазвичай це 2-3 чорно-білі

знімки, на яких їх можна побачити під час виконання вправ або отримання нагород. Найчастіше нарисовці використовують матеріали із власного архіву, з архіву “Олімпійської Арени” або Музею спортивної слави України.

У рубриці “Зірки світового спорту” містяться переважно портретні інтерв'ю зі спортсменами-сучасниками, на початку яких традиційно розміщуються портретні довідки про визначні події з життя спортсменів та розгорнуті ліди, у яких автори надають характеристику зірок спорту.

Проте, іноді у цій рубриці публікуються і портретні нариси. У якості прикладу можна назвати твори С. Даценка “Рожденный стать лучшим” (“ОА”, січень 2009 р.), присвячений футбольній кар'єрі Кріштіану Роналду, та О. Беленького “Принц, готовый стать королем” (“ОА”, 2011, №1), у якому йдеться про досягнення Ліонеля Мессі.

Обидва нариси розповідають про футбольних гравців, що визнані одними з найкращих у світі. Журналістів цікавить феномен стрімкого кар'єрного злету цих спортсменів, тому увага зосереджена на численних трансферах, результатах матчів, кількості забитих голів та отриманих титулах і нагородах.

Не маючи можливості особисто поспілкуватися із Ліонелем Мессі, О. Беленький наводить критичні висловлювання спортивних оглядачів, тренерів та спортсменів-суперників, що розкривають різні сторони характеру футболіста. Так, у тексті нарису автор цитує високі оцінки гри Л. Мессі, подані у різний час коментаторами видань “El Mundo” та “Marca”, наводить думки Президента ФІФА Зеппа Блаттера, футболістів Дієго Марадони та Тьеррі Анрі, фізіотерапевта Хуанхо Брау. Автор називає талановитого гравця “золотим хлопчиком”, “аргентинським вундеркіндом”, “юним даруванням”, “зіркою першої величини”, “найяскравішим діамантом у короні його величності Футбола”. Для наочності нарис супроводжується двома вставками: в одній подані індивідуальні та командні досягнення Ліонеля Мессі, у іншій – рейтинг найоплачуваніших гравців планети, серед яких гравець посідає перше місце [2].

С. Даценко у нарисі “Рожденный стать лучшим” також добирає немало епітетів та порівнянь, щоб підкреслити високий рівень майстерності Кріштіану Роналду: “гордість футбольної Мадейри”, “червоний диявол”, “диво-футболіст”, “суперкумир”, “гравець під “бекхемовським” номером”, “красень-португалець”, “холостяк-спортсмен”, “геній на полі”, “зірковий хлопець” [7]. Показово, що автор приділяє увагу не тільки спортивній майстерності футболіста, а і його привабливій зовнішності, рекламній діяльності, подробицям особистого життя – все це наближує нарис до формату “жовтої” преси.

Окремо варто зауважити, що для обох матеріалів характерна легка, невимушена подача матеріалу. Вживання спеціалізованої термінології не перенавантажує текст, проте, дозволяє повноцінно описати манеру гри спортсменів. Наприклад, С. Даценко зауважує: “Португалець гарний у всіх компонентах гри: вибухова швидкість і філігранна обводка, креативний пас та розважливий разючий удар, при тому з обох ніг і з обох флангів (курсив мій – О.К.)” [7]. О. Беленький, розповідаючи про різні матчі, зіграні Мессі, згадує, що у дебютному гравець “оформив покер”, а під час “Ель Классіко” “зробив хет-трік” (тобто забив чотири та три голи, відповідно) [2].

Отже, аналіз контенту видання “Олімпійська Арена” засвідчує, що жанр портретного нарису активно використовується в сучасній спортивній періодиці. Найчастіше на сторінках журналу публікуються біографічні нариси, зокрема історичні та ювілейні. Героями творів, наряду зі спортсменами, нерідко стають і відомі тренери. Документалізм у змалюванні спортивної кар'єри автори поєднують із художніми узагальненнями, аналізом внутрішнього світу героїв, їхніх громадянських, морально-етичних та особистісних якостей. Творчій манері нарисовців притаманна героїзація образів олімпійців, які мають бути взірцем та прикладом для наслідування, адже портретні нариси у виданні виконують не тільки розважальну та пізнавальну, але й ціннісно-орієнтуючу функцію. Перспективним щодо подальшого наукового пошуку має стати аналіз інших українських спортивних видань, виявлення в них жанрових різновидів портретного нарису та визначення їх особливостей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аграновский В. Ради единого слова / В. Аграновский. – М. : Мысль, 1984. – 168 с.
2. Беленький А. Принц, готовый стать королем [Електронний ресурс] / А. Беленький // Олімпійська Арена. – 2011. – № 1. – Режим доступу : http://www.olimparena.org/index.php?option=com_content&task=view&id=814&Itemid=879
3. Бусол В. Поединок думки і волі [Електронний ресурс] / В. Бусол // Олімпійська Арена. – 2012. – № 11. – Режим доступу : http://www.olimparena.org/index.php?option=com_content&task=view&id=1200&Itemid=1057
4. Вербицкий И. Михайло Шахов: бронзовий олімпійський медаліст-1956 [Електронний ресурс] / І. Вербицкий // Олімпійська Арена. – 2011. – № 10. – Режим доступу : http://www.olimparena.org/index.php?option=com_content&task=view&id=974&Itemid=1057
5. Войтик Е. Спортивная медиакоммуникация в России в начале XX века / Е. Войтик. – Томск : Издательский дом ТГУ, 2013. – 240 с.
6. Гончарук С. «Залізний» Шахлін [Електронний ресурс] / С. Гончарук // Олімпійська Арена. – 2012. – № 1. – Режим доступу : http://www.olimparena.org/index.php?option=com_content&task=view&id=1007&Itemid=1057
7. Даценко С. Рожденный стать лучшим [Електронний ресурс] / С. Даценко // Олімпійська Арена. – 2009. – січень. – Режим доступу : http://www.olimparena.org/index.php?option=com_content&task=view&id=423&Itemid=879
8. Ким М. Технология создания журналистского произведения / М. Ким. – СПб. : Издательство Михайлова В. А., 2001. – 227 с.
9. Михайлов С. Спортивная журналистика : учебное пособие / С. А. Михайлов, А. Г. Мостов. – СПб. : Издательство Михайлова В. А., 2005. – 224 с.
10. Основы творческой деятельности журналиста / Ред.-сост. С. Г. Корконосенко. – СПб : Знание, СПбИВЭСЭП, 2000. – 272 с.
11. Перший президент МОК. Димитріос Вікелас (1835 – 1908) // Олімпійська Арена. – 2007. – лютий. – Режим доступу : http://www.olimparena.org/index.php?option=com_content&task=view&id=43&Itemid=62
12. Садовник Е. Виктор Чукарин. Борьба до победы! [Електронний ресурс] / Е. Садовник // Олімпійська Арена. – 2011. – № 9. – Режим доступу : http://www.olimparena.org/index.php?option=com_content&task=view&id=959&Itemid=1057
13. Тертыйный А. Жанры периодической печати : учебное пособие / А. А. Тертыйный. – М. : Аспект Пресс, 2006. – 312 с.

К. І. Левченко

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
(м. Полтава)

МАНІПУЛЯТИВНА СТРАТЕГІЯ ПОЗИТИВУ В МЕРЕЖЕВІЙ БЛОГ-ІНТЕРАКЦІЇ

Вимоги до спілкування в Мережі ґрунтуються на загальноприйнятих правилах, проте популярність віртуальної комунікації спонукає до конкретизації, унаслідок чого вже з'явився так званий мережевий етикет, основними пунктами якого стали такі: будь тактовним і стриманим; керуйся законами моралі та права; дотримуйся етичних норм; пам'ятай: усе, що ти напишеш, торкнеться конкретних живих людей, їх інтересів, почуттів [6, с. 183–190].

Дотримання цих правил сприятиме породженню спільноти, її згуртованості, позитивної налаштованості. Для підтримання позитивного настрою, згуртування довкола себе групи осіб автори Інтернет-щоденників керуються стратегією позитиву, яка в реальному спілкуванні виявляється в маніпулятивних тактиках похвали, компліменту та схвалення, аналіз яких і маємо на меті.

Мета розвідки передбачає вирішення таких завдань: визначити прояви маніпулятивних тактик позитиву у мережевій блог-комунікації; з'ясувати регулятивний вплив і мовні засоби вираження цих тактик.

Тактика **похвали** вербалізується в мовленнєвому акті похвали, який за своєю пресупозицією має схожість з компліментом і схваленням. Як зазначають дослідники, похвала, на відміну від компліменту, характеризується вищим ступенем об'єктивності та пов'язана із суспільнозначимими діями чи діями в інтересах мовця [1, с. 201–211]. Підтвердження думки знаходимо в О.М. Вольф, котра зауважує, що такі ситуації, дії, якості, стани тощо, які є не випадковими й не піддаються зміні у той чи інший бік, не можуть бути поставленими суб'єктові в заслугу [4, с. 141].

Спробу розрізнення тактик компліменту й похвали зробила О.С. Іссерс, диференці-